

selv, blot for at faa nogenlunde Balance. Man skulde i Tide have afskrevet de for dyre Indkøb af Kul, og saa burde man ned-sætte Taksterne, navnlig burde man ned-sætte Fragttaksterne saaledes, at Statsbanerne kunde gøre sig Haab, om at faa det Gods at køre med, hvis Forsendelse ligger naturligt indenfor Statsbanernes Om-raade.

I det hele taget er der ingen Grund til at tilsløre den virkelige Stilling. Derfor vil jeg ogsaa gøre nogle Bemærkninger til vor Statslaanskonto. Pr. 31. Marts 1911 havde den danske Stat en Gæld paa i alt 335,8 Mill. Kr. Deraf skyldtes til Udlandet 254 Mill. Kr. og til Indlandet 81,7 Mill. Kr. Nu, 10 Aar efter, den 31. Marts 1921, har Statskassen en Gæld paa 1,074,657,588 Kr., og deraf skylder vi til Udlandet 404,8 Mill. Kr. og til Indlandet 669,9 Mill. Kr. Statsgælden er saaledes i 10 Aar 3-doblet, den er øget med over 738 Mill. Kr. Men værre bliver det for os, naar vi ser paa, hvad vi skal betale i Renter. Medens selve Statsgælden kun er 3-doblet i de 10 Aar, er Renterne, som skal betales af den, naaet op til mellem det 4- og 5-dobbelte. Ifølge Statsregnskabet 1911—12 betaltes der i Renter af Statslaan 11,6 Mill. Kr.; men ifølge Statsbudgettet 1922—23 skal der betales 47,1 Mill. Kr. i Renter. Naar vi hen paa Foraaret faar optaget et nyt Statslaan, vil vi være oppe ved 1 150 à 1 200 Mill. Kr. Statsgæld. En Statsgæld af denne Størrelse vilde ikke virke foruroligende, hvis vi havde bevaret den gode Stilling i økonomisk Henseende, som vi havde, da Krigen sluttede. Men som den økonomiske Tilstand efterhaanden er blevet, tror jeg ikke, vi skal skjule for os selv, at Statsgældens Størrelse vil have overordentlig uheldige Virkninger i det kommende Aar.

Jeg sporede ogsaa i den højtærede Statsministers Forelæggelsestale en dyb Bekymring for de kommende Aars finansielle Forhold. Han sagde ikke rent ud, at Forholdene var fortvivlede; men man kan efter en Gennemlæsning af hans Tale kun komme til det Resultat, at han var dybt bekymret. Han sagde ikke meget; og dog kunde det have været Anledning til at sige meget netop ved denne Lejlighed. Men den højtærede Statsminister tav, og jeg tror, at man i dette Tilfælde maa udtyde hans Tavshed som Vidnesbyrd om, at hvis han skulde have talt, vilde det have været ubehageligt, ikke mindst for hans Meningsfæller at høre, hvad han havde at sige.

Jeg vender derefter tilbage til den ærede Ordfører for Venstres (Borsen) Udtalelser

om, at Regeringen havde faaet Ret i sine Betragtninger, at man burde lade Tingene gaa uforstyrret og lade Krisen forløbe uden at gribe ind paa nogen Maade. Han hævdede, at det vilde have været urigtigt, om vi i sin Tid var gaaet til noget, der skulde stabilisere den danske Krone. Den ærede Ordfører forekommer mig her at være for uretfærdig mod sin Partifælle det ærede Medlem Hr. Pinstrup; thi som bekendt var denne i sin Tid ivrig Forslagsstiller for, at der skulde foretages en omfattende Regulering af Importen, og i den anden Valutakommission, der virkede i Efteraaret 1920, var det ærede Medlem med til at stille Forslag om at udelukke fra Danmark Import af Varer til en Værdi af 200—300 Mill. Kr. i et Aar. De Varer, det drejede sig om, var af meget forskellig Slags; de blev med Urette betegnet som Luksusvarer, i Virkeligheden var en meget væsentlig Del af dem Nyttegenstande, der bruges i det daglige Livs Hus-holdning.

Venstrepresen har i Sommerens Løb Gang efter Gang hævdet Venstres fuldkom- men klare Standpunkt i dette Spørgsmaal i Modsætning til den Opfattelse, vi har gjort gældende. Det er blevet hævdet, at man fra Venstres Side ikke paa nogen Maade kunde tænke sig at gaa med til nogen Importregulering. Det faktiske Forhold er, at det ærede Medlem, jeg nævnte, i Fjor Efteraar var med til at rette et Forslag til Regeringen om en meget omfattende Importregulering. Og den højtærede Handelsminister, der var Fader til den anden Valutakommission, havde i denne en særlig tilforordnet, en Embedsmand, som man maa formode optraadte i det væsentlige paa Ministerens Vegne. Ogsaa denne gav Tilslutning til, at en saadan Importregulering skulde finde Sted. At den ikke blev gennemført, skyldtes ganske utvivlsomt Kræfter, der lagde sig paa tværs deraf, og jeg nærer ikke fjerneste Tvivl om, at den højtærede Landbrugsminister ogsaa ved denne Lejlighed var til Rede med sin Kæp for at jage den ind i Hjulet, saa der ikke skulde komme noget i Gang i den Retning.

Det eneste rigtige i det ærede Medlem Hr. Brorsens Betragtninger var det, at den danske Krone har vundet noget af sin Værdi tilbage. Men det kunde ikke gaa anderledes, det var ogsaa forudsagt, længe før det skete, at saaledes vilde Forholdene forme sig. Efterhaanden som det blev klart, at Regeringen intet vilde foretage sig, vilde Bankerne indskrænke deres Kredit, den store Seddeludstedelse vilde til Dels ophøre derved, at man efterhaanden vilde ind-